
Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SODOBNI PLES

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 29. avgust 2020

SPLOŠNA MATURA

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Fran Lhotka ♦ Pia in Pino Mlakar 	
9	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ A ♦ B 	
10	1	♦ Marij Kogoj; lahko tudi Risto Savin, Uroš Krek, Anton Lajovic, Emil Adamič, Slavko Osterc (pozni ekspresionizem)	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ odnosi do narave, naravnih procesov, ki so pomembni za preživetje ♦ odnosi znotraj plemena in med posameznimi plemeni ♦ potreba po zagotovitvi zmage nad sovražniki in vzpostavljanju hierarhije v plemenu ♦ prehajanje iz mladosti v starost, poroka, smrt; ples je del prehodov v različna življenjska obdobja, različne vloge znotraj skupnosti 	
	1	♦ Ne. Na začetku še ne moremo govoriti o plesu kot umetniški formi, ampak o plesu, ki je del ali edinstvena sestavina.	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1 emeleje ♦ 2 surov in opolzek ples komedije (karikatura – zboristi so nosili kratke obleke s falosi) ♦ 3 skinis 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	1	♦ B	
	1	♦ stilizirana, sublimirana, subtilna ...	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ kaže ♦ distancira 	
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ D ♦ C ♦ E ♦ B ♦ A 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	1	♦ 1717	
	1	♦ B	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ DEKADENCA (franc. <i>décadence</i> – propad) Značilni elementi <i>dekadence</i>: <ul style="list-style-type: none"> – individualno uporništvu proti meščanski družbi, povezano s provokacijo, bohemstvom, dandizmom, anarhizmom; – prefinjeni senzualizem ali kar hedonizem; – beg iz groze časa v umetne paradize (erotika, alkoholizem, mamila, čutna doživetja na področju vonja in okusa); – občutje spleena; – težnje k pesimizmu, esteticizem; – amoralizem, vidneje predstavljen tudi s homoseksualnostjo. ♦ SIMBOLIZEM (gr. <i>simbolon</i> – znamenje) Bistvena za simbolizem je uporaba simbolov. Z njimi skušajo avtorji upodobiti nadstvarni svet ter posebna čustvena in duhovna stanja in razpoloženja. Gre za izrazit obrat od realistične zunanje opisnosti v človekovo notranjost, k neotipljivim, nedoumljivim, skrivnostnim stvarem. Najprimernejši filozofiji sta spiritualizem in misticizem. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ svobodni ples ♦ izrazni ples ♦ ausdruckstanz ♦ ekspresionistični ples 	
	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Isadora Duncan ♦ Ruth St. Denis ♦ Ted Shawn 	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	1	♦ avantgarda	
	2	♦ Bolj jih zanima gib kot tak, kot cilj sam po sebi. Zavračajo običajno logiko gibanja, dogodke nizajo brez očitnega razloga, eksperimentirajo z glasbo, sodbe prepuščajo gledalcu, gib popolnoma ločijo od njegovega simptomatskega pomena, iščejo "čisti gib". Osredotočili so se le na gib in se s tem oddaljili od čustvenega izražanja. Njihov ples plesača razosebja, kar je posledica kompleksnega dogajanja v sodobnem svetu, ki zahteva nove načine izražanja čustev in problematike.	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ M. Cunningham ♦ A. Nikolais ♦ E. Hawkins ♦ P. Taylor ♦ A. Alley 	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	1	♦ Jan Fabre	
	2	♦ Ustvarja celostno gledališče; je režiser, koreograf, scenograf, kostumograf, piše besedila, poezijo, je vsestranski likovni oblikovalec in veskozi spreminja umetniška polja in žanre.	
	2	♦ Gre za prikaz samega procesa nastajanja umetnine, za dogodek, ki se odpoveduje konvencijam in sloni na subjektu performansa, ki je umetnik sam. V performansih uporablja gola telesa, telesne tekočine, fizično izčrpavanje, nadzor nad telesom in zavedanje.	
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	5	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ksenija Hribar ♦ Robertom Cohanom ♦ London Contemporary Dance Theater (LCDT) ♦ Plesni Teater Ljubljana ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Sinja Ožbolt, Mare Mlačnik, Sabina Potočki, Andreja Obreza, Tanja Zgonc, Branko Potočan, Branko Završan, Iztok Kovač idr. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21	2	<p>♦ Križnica je neparna kost trikotne oblike. Pri mladem človeku so križna vretenca še vedno ločljiva, po 30. letu starosti pa so zraščena v eno kost. Ob strani ima križnica površino za sklep s kolčnico. Križnica moškega in ženske se razlikuje: ženska je kratka, široka in na stranskem predelu zaobljena; moška je daljša in na stranskem preseku v višini tretjega segmenta preganjena naprej.</p> <p>Križnica je masivna kost zaradi pokončne drže človeka. Nosi telesno težo in jo prenaša na medenico ter spodnja uda. Ob straneh so križnične luknje, po katerih potekajo hrbtenjačni živci.</p>	<p>Za pravilen opis oblike 1 točka.</p> <p>Za pravilen opis funkcije 1 točka.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22	4	<p>♦ Povečana aktivnost mišičja povzroči povečanje ali HIPERTROFIJO mišičja. Presek posamičnih mišičnih vlaken postaja večji, ker se v njih namnožijo miofibrile in s tem tudi kontraktilni beljakovini aktin in miozin. S hipertrofijo se povečuje fiziološki presek mišičja, s tem se poveča tudi mišična sila. Pomembno je vedeti, da majhni napori mišičja, čeprav bi trajali dalj časa, ne povzročijo večje hipertrofije. Hipertrofijo povzroči le hud napor, pa čeprav traja krajši čas.</p> <p>Zmanjšano delo ali popolno mirovanje povzroči manjšanje ali ATROFIJO mišic. Presek mišičnih vlaken se zmanjša, ker se manjša število miofibril, s tem pa tudi kontraktilnih beljakovin. Obseg mišice se lahko zmanjša na polovico že po 1 do 2 mesecih mirovanja.</p>	<p>Za vsako pravilno navedbo izraza 1 točka. Za vsak pravičen opis 1 točka.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23	4	<p>♦ Med anaerobno aktivnostjo krvnožilni sistem le deloma odstranjuje presnovne razgradne produkte (laktat) in zagotavlja potrebne energetske zaloge.</p> <p>Med aerobno aktivnostjo povečan pretok krvi skozi mišice zagotavlja potreben kisik in odstranjuje ogljikov dioksid, ki nastaja v Krebsovem ciklu.</p> <p>Povečan pretok krvi skozi aktivne mišice med vadbo je možen le na račun prerazporeditve krvi znotraj sistemske cirkulacije in/ali s povečanjem krvnega pretoka skozi celoten srčnožilni sistem.</p> <p>Prerazporeditev je možna zaradi strukture sistemske cirkulacije.</p> <p>Povečanje pretoka skozi ves srčnožilni sistem je doseženo s povečano količino krvi, ki se ob vsakem utripu iztisne v aorto (utripni volumen) in s povečanim številom utripov srčne mišice v minuti (srčna frekvenca).</p>	<p>Za pravilno razlago delovanja vsakega sistema posebej 2 točki.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila	
24	8	<p>Žleze z notranjim izločanjem</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ ščitnica 	<p>Posledice nepravilnega delovanja</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ premalo hormona v mladosti – moten telesni in duševni razvoj (kretinizem, idiotizem); preveč hormona – <u>miksedem</u> ♦ premalo hormona tiroksina – <u>bazedovka</u> 	<p>Za vsako pravilno navedeno žlezo 1 točka. Za pravilno navedbo delovanja in posledic 1 točka.</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Delujeta na vzdraženost živčevja in uravnavata količino kalcija in fosfata v krvi (potrebno za strjevanje krvi). 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ pomanjkanje kalcija – <u>fetarija</u> (mišični krči); preveč hormona – izločanje kalcija v kri – <u>krhke kosti</u> 	
		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Je žleza z dvojnimi delovanjem. Uravnava količino glukoze – prehod sladkorja v kri: <u>insulin</u> – nižja koncentracija sladkorja <u>glukagon</u> – viša koncentracija sladkorja 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ premalo insulina – <u>sladkorna bolezen</u> (diabetes) 	
		<ul style="list-style-type: none"> ♦ Uravnava hitro oskrbo organizma z energijo. <u>Adrenalin</u> povzroča hitro razgradnjo hranljivih snovi (večja energija); <u>kortikoidi</u> (hormoni skorje nadledvične žleze) uravnavajo presnovo glukoze, kalija, kalcija, natrija, vode in obrambno sposobnost organizma. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ premalo energije, kalcija, kalija; prepočasna oskrba telesa z energijo 	

Skupno število točk: 98